

N:o 15.

Af herr **Petersson, Lorentz**, med flera, *angående skrifvelse till Konungen med begäran om utredning i fråga om internering af alkoholister.*

Frågan om alkoholisters internering har i anledning af inom Andra Kammaren väckta motioner varit föremål för behandling vid 1903, 1905 och 1906 års riksdagar men genom Första Kammarens motstånd fallit. Det kanske då kunde synas både fruktlöst och otillbörligt att nu ånyo väcka frågan till lif. Men något har sedan förra riksdagen inträffat, som ger det kraftigaste stöd åt den uppfattningen, att åtgärder i antydd riktning äro af trängande behof påkallade: vid den i höstas hållna stora fattigvårdskongressen i Stockholm har bland åtgärder, som framför andra ansetts böra vidtagas för förbättring af våra nödställda medmänniskors sorgliga lott, äfven beslutats påyrka tvångsinternering af alkoholister. Den samlade erfarenhet, som representeras af nämnda kongress, torde svåriligen kunna jäfvas. Och det torde öfver hufvud kunna påstås, att den erfarenhet, som gjorts af personer, som af sin kallelseverksamhet eller af deltagande för de olyckliga ledts att träda i närmare beröring med det af dryckenskapen vållade eländet, afger talande vittnesbörd om det behof, som i berörda hänseende förefinnes. Jag ber blott få hänvisa till hvad predikanten vid Uppsala läns cellfångelse i sin till kungl. fångvårdsstyrelsen för år 1905 afgifna ämbetsberättelse anført. Sedan han med hänvisning till den ämbetsberättelsen åtföljande statistiska bilagan konstaterat det sorgliga faktum, att af de under nämnda år till fängelset inkomna fångarne icke mindre än omkring 90 % kunnat peka på superiet såsom direkt eller indirekt anledning till sin olycka, och därtill anknutit några ord om det berättigade i den kamp, som för närvarande pågår mot dryckenskapen i vårt land, öfvergår han till att, med afseende på den hjälp

och det stöd, som fångar efter frigifningen äro i så stort behof af, med eftertryck betona angelägenheten af att räddningshem för alkoholister ur arbetsklassen upprättas och säger: »Denna frågas snara lösande är, synes mig, ett skriande behof för vårt land. Ett steg i rätt riktning har nyli- gen tagits af svenska diakonsällskapet, då det utfärdat ett upprop för insamlande af medel till upprättande af ett mindre alkoholisthem för arbetare. Men frågan om alkoholisthem för arbetare är en fråga af så stor samhällelig betydelse, att den ej får öfverlämnas endast åt den enskilda välgörenheten. Det borde för staten vara en rent af bjudande plikt att taga om hand och söka upprätta alla dessa olyckliga, hos hvilka drycken- skapsbegäret blifvit en sådan makt, att det öfvergått till en fysisk sjuk- dom. Att s. k. alkoholister, lämnade åt sig själva, förr eller senare skola begå handlingar, som på ett eller annat sätt bringa dem i kollision med lagen, det kan nästan på förhand förutsägas. Men det är både menings- löst och resultatlöst att internera dylika individer på ett fängelse. Hvar- ken fångelser eller fattighus eller sjukhus eller hospital äro för dem rätta platsen. De måste underkastas en helt annan vård och behandling, om de skola kunna upprättas, och det är denna vård, som alkoholisthemmen äro afsedda att lämna.» Och därpå framställer han ur sin erfarenhet gri- pande exempel, som styrka nödvändigheten af att sådana hem, där äfven fattiga kunna upptagas, varda inrättade.

Två hufvudinvändningar hafva gjorts mot inrättande af asylor, där alkoholister äfven mot sin vilja interneras: 1) att därmed skulle ske ett obehörigt intrång på den personliga friheten; 2) att dryga kostnader där- med vore att befara för det allmänna. Den förra torde tillräckligt be- mötas med hänvisning till det sakförhållandet, att alkoholister ingalunda kunna betraktas som fria: genom missbruk af sin frihet hafva de förts in i ett sjukdomstillstånd, som gör dem oförmögna att taga vara på sig själva, ett sjukdomstillstånd som liksom hvarje annat fysiskt ondt kan konstateras och hvaremot läkare ovillkorligt fordra anstaltsvård. Att »då alkoholister ofta äro farliga för sig själva och sin omgifning i sådan grad, att de måste anses icke fullt tillräkneliga, samhället måste äga rätt att internera dem lika väl som vissa sinnessjuka» synes lika obestriddigt, som att det har *plikt* att göra hvad göras kan för deras återställande. Missbruk äro ej att befara, då man kan taga för gifvet, att blifvande lag- bestämmelser skola förebygga sådana, och då vi hafva »en press, som san- nerligen icke lär underlåta att snoka reda på hvarje fall, som möjligen kan tolkas som missbruk». Hvad kostnadsfrågan angår, så är å ena sidan af förra årets lagutskott ådagalagdt, huru ogrundade farhågorna i det hänseendet äro, och å andra sidan kan svärligen förnekas det berättigade

i hvad herr Wieselgren under förra årets debatt yttrade om »den särskilda skuld, hvori samhället står gentemot dessa olyckliga alkoholister». Skulle icke någon ringa del af »brännvinsmedlen» kunna afses särskildt för dessa olyckliga, som bidragit att samla dem?

För öfrigt ber jag få hänvisa till hvad lagutskottet i sitt utlåtande n:r 34 förlidet år anført och enligt detsamma till sist framhålla det uppmuntrande förhållandet, att enligt statistik från de länder, där man har den största erfarenheten i ämnet, af de å anstalter intagna ungefär en tredjedel blifvit botade och en tredjedel förbättrade.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, får jag vördsamt hemställa,

att Riksdagen måtte i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t ville låta verkställa utredning, huruvida och i hvad mån föreskrifter må kunna meddelas i fråga om internering af alkoholister äfven mot deras vilja i för dem afsedda kuranstalter samt, ifall utredningen därtill gifver anledning, för Riksdagen framlägga förslag till lagstiftning i ämnet.

Stockholm den 2 januari 1906.

E. L. Petersson.

I motionen instämma:

<i>Hugo Hedenstierna.</i>	<i>C. D. Uppström.</i>	<i>O. Herdin.</i>
<i>Gust. E. Lewenhaupt.</i>	<i>C. Wennberg.</i>	<i>John Bernström.</i>
<i>Carl H. Björck.</i>	<i>E. D. Heüman.</i>	<i>Fredrik von Rosen.</i>
<i>Johan Beck-Friis.</i>	<i>Sam. Clason.</i>	<i>J. F. Wester.</i>
<i>E. Hägglund.</i>	<i>A. v. Möller.</i>	<i>Emil Berggren.</i>
<i>C. H. v. Mentzer.</i>	<i>P. Sörensson.</i>	<i>Aug. Weinberg.</i>
<i>Nils Trolle.</i>	<i>P. Fahlbeck.</i>	<i>Carl Nyström.</i>
	<i>P. M. Carlberg.</i>	
